

ЮГОҲАПАДЕН ҰНИВЕРСИТЕТ •НЕОФИТ РИЛСКИ• БЛАГОЕВГРАД

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академичната длъжност ПРОФЕСОР в професионално направление 2.1. Филология, научна специалност Общо и сравнително езикознание (Славянско езикознание), обявен от ЮЗУ "Неофит Рилски" в ДВ, бр. 29/ 12.04.2022 г.,

с кандидат: Маринела Параскова Младенова, доктор, доцент в Катедрата по славистика към Филологическия факултет при Югозападния университет "Неофит Рилски", Благоевград

Автор на становището (член на научното жури): Радослав Михайлов Цонев, доктор, доцент в Югозападния университет "Неофит Рилски"

I. Обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидата

Доц. д-р Маринела Параскова Младенова е единственият кандидат в конкурса за заемане на академичната длъжност *професор* в професионално направление 2.1. Филология, научна специалност Общо и сравнително езикознание (Славянско езикознание) за нуждите на Катедрата по славистика към Югозападния университет "Неофит Рилски", Благоевград, обявен в ДВ бр. 29/ 12.04.2022 г.

Кандидатката притежава образователната и научна степен "Доктор" от 1997 г. за дисертационния труд "Глаголи за положение в чешкия и българския език, ВАК, 1996, 203 с.". Хабилитационният ѝ труд за доцент е издаден като книга "Глаголите reflexiva tantum в словашки език и техните съответствия в български. Благоевград: Унив. изд. Неофит Рилски, 2002, 240 с., ISBN 954-680-224-7". Маринела Параскова Младенова има изисквания стаж от Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ). От 1987 г. до 1990 г. е асистент, от 1990 г. до 1994 г. е старши асистент, от 1994 г. до 2003 г. е главен асистент, а от 2003 г. и към момента е доцент доктор в Югозападния университет "Неофит Рилски".

За участие в конкурса за *професор* доц. д-р Маринела Младенова е представила следните материали: 1 хабилитационен труд-монография "Банатският български книжовен език в контекста на славянската микролингвистика (История, динамика на нормата, езикови политики). Благоевград: Унив. изд. Неофит Рилски, Благоевград, 308 с., ISBN 978-954-00-0262-0"; 1 студия; 2 статии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus); 17 статии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове (от които 9 са в чуждестранни издания). Отбелязани са 36 цитирания на нейни публикации (от които 6 са в научни издания, реферирани в Web of Science и Scopus).

Кандидатката е съавтор на 1 учебник и 1 учебно помагало. Участвала е в 1 международен и 7 национални проекта. Доц. д-р Маринела Младенова е научен ръководител на двама успешно защитили докторанти. Има много участия в конференции, научни и преподавателски специализации в чужбина. Член е на български и международни редколегии, научни организации и експертни групи.

Представените от Маринела Младенова материали за конкурса значително надвишават националните минимални изисквания по чл. 29, ал.

2

(1), ал. (2) и чл. 296 от Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), съответно по чл. 60 и чл. 61 от Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ППЗРАСРБ) и са в съответствие с основните и допълнителните изисквания по чл. 2, ал. 3 от Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ "Неофит Рилски" за заемане на длъжността *професор*.

II. Оценка на научните и на практическите резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция

Дългогодишната научноизследователска и преподавателска дейност на доц. д-р Маринела Младенова в Катедрата по славистика към ЮЗУ "Неофит Рилски", специализациите и лекторатите ѝ в чуждестранни университети и научни институти, както и нейната богата научна продукция в областта на съпоставителното славянско езикознание, славянските микроезици, промените в лексикалната система на българския език и др. дават възможност да бъдат откроени и обобщени редица научни приноси на кандидатката. Някои от тях са:

* Хабилитационният труд е първото и единствено към момента актуално и задълбочено изследване на книжовния език на българите католици, живеещи в румънската част на Банат, от кодификацията му през 1866 година до днес. Проучена е динамиката на езиковата норма на банатския български книжовен език и някои от най-съществените промени в него през отделните периоди от развитието му. Подробно са проследени езиковото строителство и езиковата политика на основните представители на банатската българска интелигенция до края на 19. век и в периода преди Втората световна война. С помощта на дескриптивно-аналитичния подход са анализирани различни езикови равнища (морфологично, лексикално и др.) на книжовния език на банатските българи през 19. век, а включването на социолингвистичния подход е позволило на авторката да представи в по-широк обществен и исторически контекст езиковите процеси, явления и политики след промените през 1989 г., когато българите в Банат отново имат възможност пълноценно да използват и да доразвият своята писменорегионална форма. Откроени са някои съвременни тенденции за езикова интернационализация и неологизация на банатския български книжовен език, както и за неговото популяризиране в печатните медии, в различни интернет източници и др. Обърнато е специално внимание на основните периодични издания от края на 20. и началото на 21. век в Банат и тяхното влияние върху развитието на книжовната норма на българската общност, на най-новите опити за систематизиране на лексиката в речници, речникови статии и т.н.

* Приносни са публикациите на кандидатката:

– за оценъчните конотации и позитивните и негативните асоциации, свързани с концепта *геймър* в българското и в руското интернет пространство (в онлайн издания, форуми, телевизионни сайтове, постове след статии, лични блогове и др.);

 – за ролята на Герхард Фридрих Милер за създаването на модерната руска журналистика и публицистика;

 – за немските заемки в руския език от времето на Петър I и някои промени в семантиката им във връзка с тяхната употреба в съвременния руски език;

– за промените в словашкия закон за държавния език, направени през
2009 г., и тяхната политическа, а не езикова мотивираност;

– за процеса на заимстване на нови думи в българския език през последните десетилетия, за нагласите на българското общество към интензивното въвеждане на чужди думи и модели в българския език, за "чистотата" на езика в българското медийно пространство и др.

III. Заключение

4

Доц. д-р Маринела Параскова Младенова отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ППЗРАСРБ) и Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ,,Неофит Рилски" за придобиване на академичната длъжност *професор*. Научната продукция на кандидатката съответства тематично на профила на конкурса и съдържа значими научни и научно-приложни приноси. Убедено подкрепям присъждането на академичната длъжност *професор* на доц. д-р Маринела Параскова Младенова, давам своя положителен вот и препоръчвам тя да бъде избрана от уважаемото научно жури и от Факултетния съвет на Филологическия факултет при Югозападния университет "Неофит Рилски".

05.07.2022 г. Благоевград Член на журито:

Доц. д-р Р. Цонев

ЮГОҲАПАДЕН ҰНИВЕРСИТЕТ •НЕОФИТ РИЛСКИ• БЛАГОЕВГРАД

SHORT REVIEW

for the competition of holding the academic position PROFESSOR in a professional field 2.1. *Philology*, scientific specialty *General and Comparative Linguistics (Slavic Linguistics)*, according to the announcement in SG, issue 29/ 12.04.2022,

with a candidate: Marinela Paraskova Mladenova, PhD, Associate Professor at the Department of Slavic Studies at the Faculty of Philology at the South-West University "Neofit Rilski", Blagoevgrad

Author of the short review (member of the jury): Radoslav Mihaylov Tsonev, PhD, Associate Professor at the South-West University "Neofit Rilski"

I. Summarized data on the scientific production and the activity of the candidate

Associate Professor PhD Marinela Paraskova Mladenova is the only candidate in the competition for holding the academic position *Professor* in a professional field 2.1. *Philology*, scientific specialty *General and Comparative Linguistics* (*Slavic Linguistics*) for the needs of the Department of Slavic Studies at the Faculty of Philology at the South-West University "Neofit Rilski", Blagoevgrad, announced in SG, issue 29/ 12.04.2022.

The candidate has the educational and scientific degree "doctor (PhD)" since 2011for the dissertation "Verbs for position in Czech and Bulgarian, VAK, 1996, 203 pp.". Her habilitation thesis for Associate Professor is published as a book: "The verbs reflexiva tantum in Slovak and their correspondences in Bulgarian. Blagoevgrad: "Neofit Rilski" University Publishing House, 2002, 240 pp. ISBN 954-680-224-7". Marinela Paraskova Mladenova has the required length of service according to the Law on the Academic Staff Development in Republic of Bulgaria, (LASDRB). From 1987 to 1990 she was an Assistant Professor, from 1990 to 1994 she was a Senior Assistant Professor, from 1994 to 2003 she was a Chief Assistant Professor PhD, and from 2003 and until now she is an Associate Professor PhD at the South-West University "Neofit Rilski".

For participation in the competition for *Professor*, Associate Professor PhD Marinela Mladenova has submitted the following materials: 1 habilitation work-monograph "Banat Bulgarian literary language in the context of Slavonic microlinguistics (History, dynamics of the norm, language policies). Blagoevgrad: "Neofit Rilski" University Publishing House, 2021, 308 pp. ISBN 978-954-00-0262-0"; 1 study; 2 articles, published in scientific journals, referenced and indexed in world-famous databases of scientific information (Web of Science and Scopus); 17 articles, published in non-indexed peerreviewed journals or in edited collective volumes (9 of which are in foreign journals). 36 citations of her publications are noted (6 of which are in scientific journals, indexed in Web of Science and Scopus).

The candidate is a co-author of 1 manual and 1 textbook. She has participated in 1 international and 7 national projects. Assoc. Prof. PhD Marinela Mladenova is a research supervisor of two PhD students with successfully defended disertations. She has frequent participation in conferences, scientific and teaching specializations abroad. She is a member of Bulgarian and international editorial boards, scientific organizations and expert groups. The materials, submitted by Marinela Mladenova for the competition, significantly exceed the national minimum requirements under Art. 29, Para. (1), Para. (2) and Art. 29b of the Law on the Academic Staff Development in Republic of Bulgaria (LASDRB), respectively under Art. 60 and Art. 61 of the Regulations governing the application of the Law on the Academic Staff Development in Republic of Bulgaria (RGALASDRB) and meet the main and additional requirements under Art. 2, Para. 3 of the Internal Rules for Development of the Academic Staff at SWU "Neofit Rilski" for the position of *Professor*.

II. Evaluation of the scientific and practical results and contributions of the creative production submitted for participation in the competition

The long-term research and teaching activity of Assoc. Prof. PhD Marinela Mladenova at the Department of Slavic Studies at the SWU "Neofit Rilski", her specializations and lectureships at foreign universities and scientific institutes, as well as her rich scientific production in the field of Comparative Slavic Linguistics, Slavic micro-languages, the changes in the lexical system of the Bulgarian language, etc., allow the emphasizing and summarizing of many scientific contributions of the candidate. Some of them are:

* The habilitation work-monograph is the first and only up-to-date and indepth study of the literary language of Bulgarian Catholics living in the Romanian part of Banat, from its codification in 1866 until today. The dynamics of the language norm of the Banat Bulgarian literary language and some of the most significant changes in it during the different periods of its development have been studied. The language construction and language policy of the main representatives of the Banat Bulgarian intelligentsia until the end of the 19th century and in the period before the Second World War are traced in detail. With the help of the descriptive-analytical approach, different linguistic levels (morphological, lexical, etc.) of the literary language of the Banat Bulgarians in the 19th century are analyzed, and the inclusion of the sociolinguistic approach allowed the author to present in a broader social and historical context the linguistic processes, phenomena and policies after the changes in 1989, when the Bulgarians in Banat once again had the opportunity to fully use and further develop their written-regional form. Some modern trends for linguistic internationalization and neologization of the Banat Bulgarian literary language are highlighted, as well as its popularization in the print media, in various Internet sources, etc. Special attention is paid to the main periodicals from the end of the 20th and the beginning of the 21st century in Banat and their influence on the development of the literary norm of the Bulgarian community, also to the latest attempts to systematize the vocabulary in dictionaries, dictionary articles, etc.

* Scientific contributions contain the candidate's publications:

– about the evaluative connotations and the positive and negative associations related to the *gamer* concept in the Bulgarian and Russian internet space (in online editions, forums, TV sites, posts after articles, personal blogs, etc.);

for the role of Gerhard Friedrich Müller in the creation of the modern
Russian journalism and publicism;

about the German loan words in the Russian language from the time of
Peter I and some changes in their semantics in connection with their use in
modern Russian language;

– about the changes in the Slovak State Language Law made in 2009 and their political rather than linguistic motivation;

– about the process of borrowing new words into Bulgarian language in recent decades, about the attitudes of the Bulgarian society towards the intensive introduction of foreign words and models into Bulgarian language, about the "purity" of the language in Bulgarian media space, etc.

III. Conclusion

Associate Professor PhD Marinela Paraskova Mladenova meets all requirements of the Law on the Academic Staff Development in Republic of Bulgaria, (LASDRB), the Regulations governing the application of the Law on the Academic Staff Development in Republic of Bulgaria (RGALASDRB) and the Internal Rules for Development of the Academic Staff at SWU "Neofit Rilski" for the acquisition of the academic position of *Professor*. The candidate's scientific output is thematically relevant to the profile of the competition and contains significant scientific and applied scientific contributions. I strongly support the conferment of the academic position of *Professor* to Assoc. Prof. PhD Marinela Paraskova Mladenova, I give my positive vote and recommend her election by the honorable Scientific jury and by the Faculty Council of the Faculty of Philology at the South-West University "Neofit Rilski".

05.07.2022 Blagoevgrad Member of the jury:

Assoc. Prof. PhD Radoslav Tsonev